

FEHÉRMELYEI NAPLO

Előfizetési árak:

Magyarországon:		Külföldön:	
1 évi	100 K.	1 évi	120 K.
6 évi	480 K.	6 évi	600 K.
3 évi	240 K.	3 évi	300 K.
1 évi	80 K.	1 évi	100 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székesfehérvár, Kossuth tér 6.
Telefonszámok:
Szerkesztőség: 2-08.
Kiadóhivatal: 2-08.
Nyomda: 2-08.

Felolvasó szerkesztő: Hajós József.

Székesfehérvár Törvényhatósági Bizottságának felirata az új, önálló magyar hadsereg ügyében.

(A feliratot dr. Ositáry Emil lb. főjegyző f. galmazta.)

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága toltó évi január hó 23 án tartott rendes közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy törvényben biztosított jogánál fogva felemeli szavát az önálló magyar hadsereg felállításáért és felkéri a képviselőházat és a kormányt, hogy a magyar nemzet eme régi óhaját vigyék mielőbb a megvalósulás útjára.

Az önálló magyar hadsereghez a magyar nemzet törvényes, sok vérrel megszentelt jogon ragaszkodik, amely jogról, még a legelső törvények óta, még a legelső törvényekben, alkotmányosan uralkodó királyaink szent esküjében gyökerezik, biztató reménységként élt a nemzet életében és a diadalmas megvalósulásában vetett rendheltelen hit erőssége volt mindannyiszor, ha a törvényben biztosított önállóságra iránti törekvés nehéz és idegen befolyástól sugalmazott legyőzhetetlen akadályokra talált, vagy há őseitől megszerzett és hősi vértől megtartott hazájára, a magyar szent korona országára, vagy annak egyik másik gyöngyszemére a közelinkben ólálkodó és hársok szemét vetettek.

Történelmi jogunkon kívül a háború folyamán kiemelt vérjogán is teljes hűvöl és lelkesedéssel követelhetjük nemzeti óhajaink teljesítését, kívánhatjuk, hogy a magyar állam polgára önálló magyar hadseregben, magyar vezénylői nyelv és magyar zászló alatt védhesse hön szereteti királyát. Amely nemzet a tündökli hősiessége, a lángoló hazaszeretet, a babékoszoruval díszített önfejlődésük parázsló nagylelkűségével ontotta vértét, védte meg hazáját, állt orozslánként testvérállama határain, beigazolta, hogy életképes és kérdémetlen azt, hogy törvényekben biztosított önállóságának legelső feltételét, az önálló hadsereget mielőbb megvalósítsa.

As önálló magyar hadsereg felállításának kérdését a háború óta előtérbe, a háború mutatott rá, hogy megkötészereli a hatona erejét, bátorságát és hősiességét, ha államának önálló, minden idegen szellemtől,

befolyástól mentes hadseregben küzdhet, ha véres küzdelmei közepette magyar tiszteket lát maga előtt magyar vezénylői nyelvet hall és magyar zászlók alatt törhet a győzelem felé.

Ezt a kérdést nem lehet többé elodázni és épen ezért legerősebben tiltakozik a város törvényhatósága minden olyan idegenből származó törekvés ellen, ami a magyar nemzet vágyának teljesítését ismét háttérbe kívánja szorítani. A magyar hadsereg felállításáéhoz egyedül és kizárólagosan a nemzet és a magyar király ügye, amelybe törvény és jog szerint senki más bele nem szólhat és különösen nem szólhatnak bele, azok, akik a világháború alatt állásuk iránti hűtlenségüknek nem egy esetben bizonyos adtak és gnyus szereplésük ellenuloyozása a magyar nemzet fokozottabb és vesztésekteljesebb hősiességét kívánja.

A magyar szent korona országainak rajongó szereteti apostoli királyja bizonyára meggyőződött arról, hogy a világháború véres küzdelmeiben a magyarság nemcsak hazájának határait védte meg, hanem leg hihetősebb támasza volt a trónnak, legerősebb védője a monarchának, uralkodó bűlles sőgérel szintén teljes mértékben magáévá teszi a magyar nemzet hő vágyát az önálló magyar hadsereg eszméjének alkotmányos uton való diadalra jutását.

A vigalmi adót Budapesten február 15 én életbe léptették. A tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a vigalmi adót február 15 én életbe lépteti és felhívja a pénzügyi ügyosztályt, hogy az adó életbe léptetésére szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. A színházak, orfeumok, kabarék, mozgószínházak és más hasonló vállalatok azt kérték, hogy a terükre kirovandó vigalmi adót általában válthassák meg. A szabályrendelet a kérés teljesítésére módot nyújt és engedélyez a tanács tegnapi ülésén általános ságban hozzájárult ahhoz, hogy az említett vállalatoknak vigalmi adóját általánosítási rendszer alapján állapítsák meg.

Városunkban is elkélne!

Az ötödik SZOCIÁLIS EST.

Mindig népesek a szociális esték, tegnap azonban nem fért be a hallgatóság a ker. nők szövetségének helyiségébe, a kath. kör billiárdszobáját is hozzá kellett kapcsolni. Az előadó nagy nevének s az egyesület iránt táplált rokonszenvnek eredménye ez. Örülünk, hogy az egyesület oly lényesen oldja meg első és fő programját: a nők szociális képzését. Dr. Vass József előadása, mely társad. tudományi elmefuttatás volt. Alapföggelátat a befejezés szavai adták meg: nem üres agitáció, hanem a hivatás terén végzett igazi értékű munka s az ideológia megtörése teremti meg a nők jogát, mely utóbbi épen a ker. nők szövetsége szöggel legcélszerűbben. Előadása gondolatmenete a következő:

A fejlődésnek három tényezője van: isten, ember, természet. Mindegyik a második érdekel leginkább. Az emberiség szintjéért a munka és a gondolat emeli.

Munkának egyedi s társadalmi értéke van. A munka társadalmi értéke s Marx fellépette terelle a figyelmet. Marx nem jól fogalmazta tételét, de jól sejtette, hogy a munka világtényező. Jól mondotta, hogy nincs teljesen privátmunka, hogy bizonyos értelemben minden munka társadalmi.

A munka s az emberiség viszonyában vannak egymással. A munka eredménye s terméke ha nem is a munkát végző egyes emberé, de mindenesetre az emberiség szociálpolitikai visszahatásában. A munka terméke visszaszáll társadalmi visszahatása által a munkára s lépésről lépésre emeli a munkást, a szellemi munkást ép úgy mint a kézimunkást. 14 ezer szabad polgár volt Athénben és 400 ezer rabszolga. Evezredéken át dolgozott a 400 ezer rabszolga anélkül, hogy munkája termékét élvezte volna. De munkája megértelte a társadalmat: Periklész kora jogokban részesítette a rabszolgákat. A római polgár a szellemi munkát, még a nevelést is megvallelte; de a munka emelte az Öntudatot s lelkületet a rabszolgában s a munka értékelését az egész társadalomban. A szociális rabszolgazádást leverték, de a történelem tudj, hogy a rabszolgazádás nem erdényerte ugyan, de jelezte az emberiség fejlődésének emelkedését.

De hogy a munka szociális visszahatásának eredménye legyen, ideológiát, felfogást, gondolkodást kell megörömie. Régi korban is volt magas kultúra (Babylon és Egyiptom), mégis volt rabszolgáság,

mert a gondolkodás csak hosszú idő alatt tudott feljutni az ember egyenlőség öntudatára.

Gondolkodásnak, felfogásnak együtt kell járni a munka szociálpolitikai visszahatásával. S itt kapcsolódik bele a kereszténység az emberiség fejlődésébe; a kereszténység belevitte a gondolkodásba legalább is az elvi gondolatát az emberiség egyenlőségének. Krisztustól a munka a ideológia együtt működnek.

E gondolatokat átvitte az előadó előadása második részében a nő kérdésre. A régi világ szellemének vetülete a mythologia: a régi világ a nőről nem tudott oly képet alkotni, hogy kellő átfogó megértéssel állítsa be isteni közé s mythológiájába. S pedig azért, mert a régi világ a munkában az erőt látta csak s az imponált neki. Ezért értéke a férfit, nem ismerte a nő. Amíg a kereszténység társadalmi megváltó gondolata nem jött, nem tudott emelkedni a nő helyzete. Kereszténység nem tesz különbséget férfi s nő között, csak annyi különbséget ismer el, amennyit a természet megadott. De a kereszténység a tanításra nem tudott a mai napig a maga teljes egészében áttérni.

Magángazdálkodást felváltotta a világermelés; ebben a munka társadalmi visszahatása is jobban jelentkezik. Az idő a férfiak egyenjogúságát meghozta, most sorra jön a fejlődésben a nő.

A fejlődés ezen történetéből tanuljuk meg a nő, hogyan kell a fejlődést elősegíteni. Csak két uton: munkával és az ideológia megtörésével. A nőnek nagy intenzitással, tudással kell a mai kor adta hivatásába belelenni. Alkalmatosítani kell magát új hivatásaira. A nő nagy álagában nincs meg a hozzáértés hivatásukhoz. Vannak kimagasló nagy szellemek s egyének, de álagban nincs rátermettség. A női jogok legjobb harcosa az érlekes női munka s a női munkások általános an elismerés rátermettsége lesz. Ez majd kikényszeríti a jogokat. Ezért programja a ker. feminizmusnak a női munkás értékeinek emelése.

A nőnek másodsorú nevelni kell az ideológiát: a férfi s nő egyenlőségének tudatát, de első sorban meg kell teremteni a nőknek önmagukban a nők egyenlőségének tudatát. Az ideológia, a gondolkodás nevelésére ép a ker. nők szövetsége s a hozzá hasonló egyesületek hivatottak, ezért látja az előadó s szövetséget szivesen társadalmi munkában. Ideológiát tör a nő közéleti tevékenysége által, ha a nő munkájában szociálpolitikai látás, szóban járasság, tetteiben lendület s a hatóságos tevékenységben való részvétel észlel

helő. Előadó Arómmal látja s elvirja az ily irányu nekifutást a fehérvári helyiekkel.

Keresztény Nők Szövetségének legközelebbi szociális estje február 8-án pénteken lesz. P. I.

II. IRK.

— Uj apát. A király a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Mészáros István Székesfehérvár-vidéki megyei alispánnak a Szt. Gellért-templomhoz nevezett csanádi címzetes apátot adományozta.

— A honvédség köréből. A háború tartamára a m. kir. 17-ik honvédségalagradnál ki nevezetett népfelkelő hadnagy-mérnöké Tóth Béla polgári mérnök; — nyugállományba helyezteték: dr. Kommandovits Gyula tart. főhadnagy, mint rokkant.

— A ciszterciák háborús adományai. Veszprémből jelentik: A magyar ciszterci rend nevében Békefi Remig apát, az országos hadigondozó hivatal részére 10.000, a katonák könyvtára részére 400 koronát adományozott.

— A közfelismerési bizottság. Csütörtökön délelőtt 11 órakor tartotta a heti rendes ülését dr. Saára Gyula polgármester elnökléte mellett. Dr. Steiner Jákó indítványára elhatározták, hogy eszenlét havonként jelentést fog tenni a közgyűlésnek a közéleti mezés működéséről. A burgonya kiosztás a február hóba már két helyen fog történni, hogy az ácsorgást megszüntessék. Dr. Kerekes Lajos főjegyző jelentette, hogy a silányabb répből a szegények között ingyen kiosztás történt. Végül még az városi zertéseknek a hentesek közötti szétosztásról tárgyaltak.

— Bevonulnak az árdárgítók. Még a múlt év márciusában rendelkezett arról ki az akkori főkapitány, hogy azokat az árdárgítók, akik egyszerűen többször voltak büntetve árdárgítás miatt: bevonultassák hadimunkára. Ez a rendelkezés azonban csak holt malaszt maradt. Most Sándor László főkapitány utasította az illetékes rendőrközveket, hogy minden egyes esetben legyenek jelentés a főváros katonai ügyosztályának, hogy az árdárgítók hadimunkára bevonultathatók legyenek. Nálunk így kellene.

— Egymás után a halálba. Darabás József 77 éves Kertalja utcai lakos ma éjjel 4 napi szenvedés után tudtöbbször meghalt. Elhalásza annyiban érdekes, hogy e hó 20-án halt meg a felesége, mivel 53 évig boldog házasságban élt. Felesége szintén csak négy napig szenvedett és ugyancsak tudtöbbször halt meg. Temetésé pénteken délután fél 4 órakor lesz.

— A székesfehérvári kir. pénz ügyigazgatóság tagjai részére a nyomósabb háborús viszonyok nyomása alatt a beszerzési csoport megalakult. Elnöke Rainits Lajos kir. pü. titkár. Az ügyvezető elnök ezúton hívja fel az összes alkalmazottakat, övegyeket és nyugdíjasokat, hogy szükségleteik bejelentése végett délelőttöként 11 és 1 óra között (Emelet ajtó 12 sz.) nálja jelentkezzenek.

— A tavaszi vetőmag ára A földművelésügyi miniszter a vetőmag eladási árát feladó állomásra szállítva és feladva métermázsánként a következőleg állapította meg: Azon gazdák részére, akik részükre engedélyezett vetőmag szállítással zásokkal rendelkezők és azokat a feladás helyre békéscsaba elküldik, az árpa ért 62 zabért 56, a fajtengeriért 59, a közönséges tengeriért 56 és a kölesért 58 koronát fizetnek. A többi zsákkal nem adnak, azok fizetnek zsákkal együtt árpaért 76, zabért 72, fajtengeriért 72, közönséges tengeriért 70 és köle: ért 72 koronát métermázsánként.

— Kitéréses tífusz Szentpétervárott. Stockholmból jelentik, hogy Szentpétervárott a kitéréses tífusz járványszerűleg kezd fellépni. A veszedelmes betegség főként a szegényebb osztályokból szedi áldozatait. Minden jel arra vall, hogy a járványt a frontról megérkező katonák hurcolták be.

— Megszokott a gyanus idegen. Megittuk, hogy szombathelyi rendőrség Ambach Géza redőrbiztos segítségével a helybeli állomáson egy gyanus idegeni letartóztatott, akinél főmérnöki hamis igazolványokat, 32000 kor. készpénzt és 40000 kor. értékű ékszert, továbbá beltről származókat találtak. A gyanus idegen Székesfehérvárról Szombathelyre szállították ahol megállapították, hogy Tóth Géza 35 éves pincér. Innen tegnap betöréses lopás gyanújával terhelve mint katonaszökevényit Kaposvárra akarták átszállítani. Budapesten a nyugali pályaudvaron, mielőtt a rendőrséget a rendőrmesterre bízza Tóth Géza foglyot elhagyta, a nagy tolongásban megugrott és magával vitte a 40000 kor. értékű ékszert tartalmazó keziláskát. A szökevény után a fővárosi rendőrség a legszelésebbkor nyomozást indította.

— Cipőktosztás. A Véres Vitéz szobor bizottsága 120 pár cipőt vásárolt s ezeket a hadi gondozó bizottság utján osztották szét a gondozózták között. Akik még nem kaptak cipőket a gondozott iskolás gyermekek részére, de kérelmeket eziránt bejelentettek, azok vasárnap délelőtt 11 órakor jelenkezhetnek a gyermekekkel együtt a tűzoltó iktanyában. Székesfehérvár, 1918 január 29-én Szőgyény, Marich Julia, elnök, Rödiger Erzsébet, titkár.

— Trocki meg akarja hiusítani a béketárgyalást. — A Tageblatt jelenli kerülő uton Pétervárról: Trocki a munkás és katonatanácsok pétervári főkongresszusa előtt jelentést tett a béketárgyalás állásáról. Trocki előadásának a hangja Péterváron mindinkább azt a benyomást kelti, hogy Trocki azt az eshetőséget tartja szem előtt, hogy a tárgyalásokat meghiúsítja és ezzel munkásszorgalmát kell a közép pontú hatalmak országában.

— Kiknek adunk enni? Hivatalos kimutatások szerint Magyarország a közös hadsereg részére évekint 1-millió 825 ezer métermázsas hus, 45 ezer métermázsas zsír, 180 ezer métermázsas lisztet, 5 millió 500 métermázsas kenyert és 3 millió 500 ezer métermázsas főzeléket szolgáltat. Ezenkívül Magyarország élelmezési Boszniát és hercegovinát, a román fronton levő német hadje-

reget. Továbbá Ausztria polgári lakosságának élelmezésére havonként 6000 szarvasmarhát, 12 ezer sertést, 90 és fél vaggon szarvasmarhát és kolbászokat szállít. Ezenfelül 30 ezer darab szarvasmarhát szállítottak egy télelén.

— 40 millió katonai fegyverben. A Newyork és Times szerint az Egyesült Államok hadügyminiszteriuma megállapította, hogy körül 40 millió katonai fegyverben, Eszékől az ententóra esik 27.500.000, a központi hatalmakra 10.600.000 és a tengeri haderejre 2 millió. Az egyes államok hadereje a következő: Németország 7 millió, Ausztria Magyarország 6 millió, Bulgária 800.000, Oroszország 9 millió, Brazília 6 millió, Nagybritannia 5 millió, Olaszország 3 millió, Japán 1.400.000, Amerika 1 millió Kína 541.000, Románia 320.000, Szerbia 800.000, Belgium 300.000, Görögország 800.000, Portugália 200.000, Montenégro 40.000, Szálm 38.000, Kuba 11.000, Libéria 400.

Irodalmi alkalmazottakat keresnek a városi fogyasztási adóhivatalhoz. Négyet ideiglenesen egyet pedig állandóan alkalmaznak. Jelentkezni Simon Sándor városi tanácsosnál lehet.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszer a Störk pasztilla. Egy doboz ára 1 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi tári gyógyszerárban.

Szeplő, málfolt pörbenés atclisztilatlanság ápolására biztos hatáson szer a 'Korona tejlérm' (ezelölt Crème et Laktine), mely párszori használat után az arcai bársónymává és hófehérré teszi. Egy kis légey 1-50 K. Nagytégy 3 K. Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Színház.

A csöppség. Dr. Fényes Samu vigjátékát telt ház nézte végig és a társulat, mint a legtöbb hasonló könnyű lélegzetű darabot, jól je játszotta. Majthényi jellemző erejére vall, hogy a Lencsélé alakot is kitünően tudja játszani. Falussy pörás Ambrója is kiváló. A főszerepet Wirth Sári igaz hangon játszotta. Gulyás, Gulyásné és Ardó illó kérést alkottak a jó együttlshéz.

Heti műsor:

Pénteken: Vandergold k. a. Szombaton: d. u. Varázskeringő, Vandergold k. a. Vasárnap: d. u. Aranyvirág, Vandergold k. a.

A fekete gyémántok II. része Jókai Mór örökbecsű regénye. Az elmúlt héten az Apolló színház vászrán lepergett irodalmi film attrakciónak, „A fekete gyémántok” I. részének megérdemelt nagy sikerét mi sem igazolja jobban, mint, az, hogy a közönség még ma is a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezik meg róla és fokozott érdeklődéssel várja a gyönyörű Jókai film folytatását. A főszíngazott érdeklődésre való tekintettel az Apolló színház igazgatósága sietett a közönség kívánságának megfelelően „A fekete gyémántok” II. részét máris műsorára venni. Pénteken, szombaton

és vasárnap, február 1, 2 és 3-án már alkalma lesz a közönségnek Jókai Mór költészetének pazar romantikájában gyönyörködni. — Előadások: pénteken fél 4 órakor újmagi előadás és este 6 és fél 9 órakor Szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

APRÓNIRDETESEK

Irodába, eselleg pénztárhoz alkalmazást keres egy nő. Címe a kiadóhivatalban.

Demkőhegy 67. számú ház szabadkézből eladó.

Homokosor 16. számú ház szabadkézből eladó. Tudakozni lehet ugyanó!

A 2-es számú bérkocsi teljes felszereléssel és házzal együtt eladó. Tudakozni lehet Sár utca 29 sz. a Tulajdonosnál.

Egy tanuló és egy mindenes felvétetik. Fábán Ferencnél, Nádor utca.

Lakást 1 vagy 2 szobát keres 3 tagu család; ajánlatok: Neubauer déli vasút mérnök osatály, vagy Baros utca 12.

Szeder utca 1. számú ház kertetel együtt május eseljére kiadó. Tudakozni lehet ugyanó!

Börgyár-dűfő 4. szám alatt egy két éves tenyész bika eladó.

Ügyes varrónégyokat és tanuló lányt felveszek. Resánszky Zsófia női divatterme, Ily Miklós u. 10.

Könyvelőt keres a Székesfehérvári Szeszűző Szövetkezet. Hölgyek is pályázhatnak. A jelentkezők keressék fel Karl István szövetkezeti elnököt. (Nádor u. 37.)

Szeder utca 14. számú ház szabadkézből eladó.

Utcai elárúttásra lakókból ki maradt gyermekeket és leányokat magas fizetés mellett asszonnal alkalmaz a kiadóhivatal.

Aránia-színház

Csütörtök, péntek, szombat, január 31-én és február 2-án: MAGDA SOMJA főszereplésével:

A halott levelei

Filmattrakció dráma 5 felv. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. RENDES HELYÁRAK.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, február 1, 2 és 3-án:

A fekete gyémántok II. rész. Jókai Mór regénye.

Főszereplők: Fenyvessy, Somlay, Maffens Valéria. Rendes helyárak:

Hétfőn, kedden, febr. 4 és 5-én

A poloskei notarius.